

Minnesanteckningar från möte inom projekt ”Störande ljus vid vägarbete nattetid”.

Plats: Vejdirektoratet, Köpenhamn

Datum: 2007-01-26

Närvarande:

Anita Ihs
Eva Liljegren
Niclas Camarstrand
Erik Randrup
Kenneth Kjemtrup
Kai Sörenssen
Morten Hafting
Esko Tuhola
Antti Tienssu
Tuomas Österman

§1 Projektorganisation

Eva Liljegren tar över efter Jan-Erik Elg och Carl-Henrik Ulegård som projektansvarig vid Vägverket.

Niclas Camarstrand, Vägverket, kommer framöver att ingå i arbetsgruppen.

En justering av projektorganisationen föreslogs enligt nedan:

En styrgrupp bestående av en representant från varje väghållare bildas. Gruppen har ansvaret för att följa upp att projektet löper enligt planerna och att målen uppfylls, följa upp ekonomin, hantera eventuella interna ”problem”. Projektledaren Anita Ihs sitter med vid mötena som sekreterare.

Arbetsgruppen består av samtliga projektdeltagare (inkl de i styrgruppen som så önskar). Arbetsgruppens ansvar är att genomföra de aktiviteter inom projektet som styrgruppen beslutat om. Arbetsgruppen rapporterar till styrgruppen.

Förslaget godkändes av mötesdeltagarna

§2 Genomgång av pilotstudierna 1 och 2

Ett rapportkoncept hade skickats ut av projektledaren till samtliga innan mötet.

En kortare genomgång av genomförande och resultat av pilotstudierna gjordes som underlag för diskussioner om de kommande aktiviteterna i projektet (se §3).

Några slutsatser och kommentarer:

- Det har vid pilotstudierna bland annat framgått att ljusintensiteten hos de gula blinkljusen kan reduceras vid användning i mörker.
- Tre varianter av gula rinnande blinkljus har identifierats som fullt acceptabla.
- Den valda väg(arbets)typen i kombination med uppehållsväder utgjorde en relativt okomplicerad situation för försökspersonerna
- Den låga hastigheten, 30 km/tim, förbi vägarbetsplatsen innebar att den visuella ledningen inte utgjorde något större problem.
- Arbetsplatsbelysningen var det som försökspersonerna hade mest synpunkter på.
- En psykolog/beteendevetare bör kopplas in i den kommande planeringen av försöksdesign och utvärdering. (Beteendevetare konsulterades även vid planeringen av pilot 2)

§3 Planering av årets etapper

Diskussioner fördes kring vilka ”problem” som kvarstår att studera.

Vägar där trafiken tillåts passera med högre hastighet (50 km/tim) än vid pilotstudien. Ju högre hastighet desto viktigare är det att den visuella ledningen är tillfredsställande. Detta innebär att studier bör genomföras på en motorväg. Det är tänkbart att man kommer fram till att en rekommendation bör vara att hastigheten sänks till 30 km/tim även här.

Vid högre hastigheter krävs eventuellt en högre ljusstyrka på de gula blinkljusen för att dessa ska kunna observeras på längre avstånd. De gula rinnande blinkljusen är dock inte till för att väcka trafikanternas uppmärksamhet utan är främst till för att guida trafiken rätt väg förbi vägarbetsplatsen. Det är de gula blinkljusen på vägskyltarna på längre avstånd framför vägarbetet som är till för att göra trafikanterna uppmärksamma.

De besvärligaste situationerna där trafikanterna utsätts för särskilt mycket bländande ljus förekommer vid vått vägbana. Pilotstudierna har i huvudsak genomförts vid torrt väglag. Effekten av vått väglag bör definitivt studeras ytterligare.

En besvärligsituation vid vägarbeten är då trafiken leds genom en chikan. I Danmark används dessutom gula blinkande pilar flitigt vid denna typ av omledning vilket eventuellt kan orsaka onödigt mycket bländning.

Att ge rekommendationer för arbetsplatsbelysningens utformning/placering behöver kanske inte utredas vidare. Däremot hur den ska utformas för att tillgodose vägarbetarnas behov av belysning vid olika arbetsmoment. Finland kommer att genomföra separata fältstudier avseende detta.

I de kommande studierna kommer endast en typ av arbetsplatsbelysning att användas. Finland ger rekommendation om detta.

Blinkljus på arbetsfordon inom vägarbetsområdet diskuterades. Finns inga regler för detta. Ljusstyrkan är onödigt hög nattetid.

Inverkan av att den ursprungliga vägmarkeringen finns kvar vid omledningen och risken att trafikanten är så fokuserad på att följa denna att de inte tillräckligt uppmärksammar omledningen diskuterades. Detta skulle eventuellt kunna registreras med en ögonrörelsekamera. Även mätning av sidoläge skulle kunna vara en metod.

Vid mötet diskuterades även tillgången till olycksstatistik rörande olyckor i samband med vägarbetsplatser och i synnerhet vägarbete nattetid. Inga uppgifter i Finland och Norge? Möjligen på motorvägar i Danmark. Sverige kollar upp vilken statistik som finns.

Sammanfattning av etapper under 2007:

- 1/2007 Genomförs 21-22 mars.
Stationärt vägarbete på motorväg. Avstängd väg alt. annan lämplig yta. Bländning vid vått väglag samt åtgärder för att minimera denna ska särskilt studeras. Expertpanelbedömning.

Provsträckan ska uppfylla följande krav:
ca 1 km lång
2-filer
sliten beläggning
möjlighet till bevattning
nära bra nordiska kommunikationer
ska helst gå att använda även i höst (etapp 3 nedan)
- 2/2007 Arbetsplatsbelysning. Separat fältstudie genomförs i Finland under våren och om så behövs även under hösten.
- 3/2007 Stationärt vägarbete på verklig motorväg. Körförsök med försökspersoner och/eller intervjuer av trafikanter som passerar vägarbetet.

Uppgift	Ansvarig	Utfört senast
Skicka förslag på lämpliga platser för fältstudien i etapp 1/2007 till Anita.	Alla	9/2
Skicka sammanställning av förslag till styrgruppen	Anita	12/2
Plan för etapp 2/2007 skickas till samtliga.	Antti	12/2
Plan för etapp 1/2007 skickas till arbetsgruppen för synpunkter.	Anita	Ej fastställt
Lägesrapport från etapp 2/2007	Antti	Ej fastställt
Rapportutkast. Resultat och utvärdering av fältstudien i etapp 1/2007	Anita	Ej fastställt

§4 Ekonomi

Eva Liljegren undersöker om Vägverket kan ha ett konto där alla länder avsätter en summa pengar i början av varje år. Samtliga fakturor ska därmed gå till Vägverket. *Fakturering varje kvartal/halvår ?*

Under senhösten görs en avstämning av upparbetningen och en uppskattning av behovet av pengar för resterande del av året som underlag för varje lands slutinbetalning till Vägverkets konto.

Slutinbetalning och fakturering för innevarande år ska vara gjorda före årsskiftet.

§5 Kommande möten

12 februari kl 9-11

Styrgrupp

Telefonmöte för att ta beslut om plats för vårens fältstudier

14- 15 maj

Styrgrupp (14/5)

Uppföljning av vårens fältstudier + planering av höstens aktiviteter. Plats för mötet beslutas senare.

Arbetsgrupp (15/5)